

Ερωτήσεις & Απαντήσεις σχετικά με το καθεστώς προστασίας του λύκου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Τι σημαίνει η υποβάθμιση του καθεστώτος προστασίας του λύκου και τι μπορεί να γίνει για να διατηρηθεί η αυστηρή προστασία;

Πολιτικό πλαίσιο

Για δεκαετίες, οι λύκοι προστατεύονταν αυστηρά βάσει της [Σύμβασης της Βέρνης](#) και της [Οδηγίας για τους Οικοτόπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (ΕΕ). Αυτό επέτρεψε στους πληθυσμούς των λύκων να ανακάμψουν από τα όρια της εξαφάνισης και αποτέλεσε μία από τις πιο αξιοσημείωτες επιτυχίες της ΕΕ στη διατήρηση της άγριας πανίδας.

Η στροφή της ΕΕ όσον αφορά τη διατήρηση του λύκου ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2023, όταν η Πρόεδρος της Επιτροπής, Ursula von der Leyen, τάχθηκε υπέρ της υποβάθμισης του καθεστώτος προστασίας μετά τον [θάνατο του πόνυ της Dolly](#), που σύμφωνα με πληροφορίες αποδόθηκε σε επίθεση λύκου. Τον Δεκέμβριο του 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε να υποβαθμιστεί το είδος στο πλαίσιο της Σύμβασης της Βέρνης, με το πρόσχημα της καταστροφής του ζωικού κεφαλαίου. Ακολούθησε μια διαδικασία διαβούλευσης που η [ClientEarth](#) θεώρησε ελαττωματική και διερευνήθηκε από τον [Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή](#) (η υπόθεση έκλεισε το 2025 λόγω παράλληλης δικαστικής διαδικασίας¹). Μόλις έναν χρόνο νωρίτερα, η ΕΕ είχε απορρίψει την ίδια πρόταση λόγω έλλειψης επιστημονικής βάσης.

Τον Σεπτέμβριο του 2024, η πλειοψηφία των κρατών-μελών συμφώνησε να υιοθετήσει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για υποβάθμιση του καθεστώτος προστασίας του λύκου στη Σύμβαση της Βέρνης. Λίγους μήνες αργότερα, τον Δεκέμβριο του 2024, η Μόνιμη Επιτροπή της Σύμβασης της Βέρνης ψήφισε υπέρ της υποβάθμισης του καθεστώτος.

Μόλις παρακάμφθηκαν τα διεθνή εμπόδια για την υποβάθμιση του καθεστώτος προστασίας του λύκου, ο δρόμος άνοιξε για αντίστοιχες αλλαγές στη νομοθεσία της ΕΕ. Τον Μάιο του 2025, μετά από ψηφοφορία στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η ΕΕ υποβάθμισε το καθεστώς προστασίας του λύκου στο πλαίσιο της Οδηγίας για τους Οικοτόπους. Η τροπολογία τέθηκε σε ισχύ στις 14 Ιουλίου 2025 και τα κράτη-μέλη πρέπει να την ενσωματώσουν έως τις 15 Ιανουαρίου 2027.

Από πλευράς διατήρησης του είδους, αυτή η πολιτικά υποκινούμενη απόφαση αναμένεται να αναιρέσει δεκαετίες προόδου. Παρότι η αυστηρή προστασία που παρείχε η Οδηγία για τους Οικοτόπους επέτρεψε την ανάκαμψη των πληθυσμών του λύκου, η κατάστασή τους παραμένει ευάλωτη στο μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης. Η επιστήμη δείχνει ότι η ανάκαμψη του λύκου βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και ότι οι βασικοί στόχοι τόσο της Σύμβασης της Βέρνης όσο και της Οδηγίας για την αποκατάσταση των απειλούμενων ειδών δεν έχουν επιτευχθεί. Η υποβάθμιση παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη-μέλη για τη «διαχείριση» των πληθυσμών, συμπεριλαμβανομένης της υπαγωγής τους σε κυνηγετικούς κανόνες, το

¹ Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής [έκλεισε την καταγγελία της ClientEarth](#), επικαλούμενος μια εκκρεμή υπόθεση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ίδιο θέμα ([T-634/24](#)). Υποστήριξε ότι ο Διαμεσολαβητής «δεν μπορεί να εξετάσει ζητήματα που έχουν ήδη εξεταστεί από τα δικαστήρια, καθώς αυτό θα υπονόμει τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων που προβλέπεται στο δίκαιο της ΕΕ». Αυτό αποτελεί μία χαμένη ευκαιρία, καθώς οι συστάσεις του Διαμεσολαβητή, αν και δεν είναι δεσμευτικές, αποτελούν σημαντικό εργαλείο για να διασφαλιστεί ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ τηρούν τα διαδικαστικά πρότυπα.

οποίο είναι βέβαιο ότι θα απειλήσει το είδος. [Η ίδια η Επιτροπή](#) επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχουν στοιχεία πως η θήρευση του είδους μειώνει τις επιθέσεις στο ζωικό κεφάλαιο.

Τις τελευταίες δεκαετίες, ο λύκος προστατευόταν αυστηρά στο μεγαλύτερο μέρος της ΕΕ. Τι σημαίνει αυτό;

Στο μεγαλύτερο μέρος της ΕΕ, ο λύκος προστατεύεται αυστηρά βάσει του Παραρτήματος IV της Οδηγίας για τους Οικοτόπους.

Αυτό σημαίνει ότι εφαρμόζεται το Άρθρο 12 της Οδηγίας που απαγορεύει, μεταξύ άλλων:

- τη θανάτωση και σύλληψη των ζώων
- την όχληση του είδους, ιδίως σε περιόδους αναπαραγωγής ή ανατροφής
- την καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής και ανάπαυσης

Το άρθρο 12 απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ένα σύστημα παρακολούθησης των τυχαίων συλλήψεων ή θανατώσεων του είδους. Βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώνονται, θα πρέπει να αναλαμβάνουν τις απαιτούμενες περαιτέρω έρευνες ή μέτρα διατήρησης ώστε να διασφαλισθεί ότι οι τυχαίες συλλήψεις ή θανατώσεις δεν θα έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο είδος.

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τους κανόνες αυτούς μόνο σε πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 16 της Οδηγίας. Για παράδειγμα, μπορούν να γίνουν παρεκκλίσεις:

- Για την προστασία της άγριας πανίδας και χλωρίδα και τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων
- Για την πρόληψη σοβαρών ζημιών, ιδίως σε καλλιέργειες, κτηνοτροφία, και ιδιοκτησίες άλλης μορφής
- Για λόγους δημόσιας υγείας και ασφάλειας και για άλλους επιτακτικούς λόγους προέχοντος δημοσίου συμφέροντος

Ωστόσο, καμία παρέκκλιση δεν πρέπει να βλάπτει την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης!

Ποιες είναι οι συνέπειες της υποβάθμισης του καθεστώτος προστασίας του λύκου από «αυστηρά προστατευόμενο» σε «προστατευόμενο»;

Η τροπολογία της Οδηγίας για τους Οικοτόπους που υιοθετήθηκε από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ την άνοιξη του 2025, μετέφερε τον λύκο από το παράρτημα IV στο παράρτημα V της Οδηγίας. Σε αντίθεση με τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα IV, τα οποία είναι «αυστηρά προστατευόμενα», τα είδη που αναφέρονται στο παράρτημα V είναι απλώς «προστατευόμενα».

Για τα είδη του παραρτήματος V, εφαρμόζεται το άρθρο 14 της Οδηγίας για τους Οικοτόπους. Αυτό σημαίνει τα εξής:

Εάν κριθεί απαραίτητο με βάση τα δεδομένα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η σύλληψη, η εκμετάλλευση ή η θανάτωση λύκων είναι συμβατή με τη διατήρηση της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα:

- Προσωρινή ή τοπική απαγόρευση της λήψης δειγμάτων από το φυσικό περιβάλλον και της εκμετάλλευσης ορισμένων πληθυσμών

- Υπαγωγή σε κυνηγετικούς κανόνες που λαμβάνουν υπόψη τη διατήρηση των πληθυσμών αυτών
- Θέσπιση ενός συστήματος αδειών για τη λήψη δειγμάτων ή ποσοστώσεων (quotas)

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι δεν απαιτείται πλέον εξαίρεση ή παρέκκλιση για τη θανάτωση ενός λύκου. Αντ' αυτού, οι λύκοι μπορούν να κυνηγούνται με άδεια θήρας, σε καθορισμένη κυνηγετική περίοδο, λαμβάνοντας υπόψη τη διατήρηση των πληθυσμών.

Αυτό επηρεάζει την υποχρέωση επίτευξης ή διατήρησης ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης;

Τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να συνεχίσουν να παρακολουθούν την εξέλιξη του πληθυσμού του λύκου και να διασφαλίζουν ότι το κυνήγι λύκων δεν έρχεται σε σύγκρουση με τη διατήρηση ή την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης.

Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή κάθε έξι έτη. Η τελευταία έκθεση έπρεπε να υποβληθεί τον Ιούλιο του 2025 και η επόμενη έχει προγραμματιστεί για τον Ιούλιο του 2031. Εάν από την έκθεση προκύψει ότι το είδος δεν βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης στο Κράτος-Μέλος, το κυνήγι δεν μπορεί να επιτραπεί, εκτός εάν ισχύει παρέκκλιση, όπως ήταν δυνατό και στο παρελθόν, όταν ο λύκος ήταν αυστηρά προστατευόμενος.

Η Επιτροπή επιβεβαίωσε τη δυνατότητα των κρατών-μελών να διατηρήσουν αυστηρότερο καθεστώς προστασίας του λύκου σε [δήλωση που έγινε στο Coreper](#) στις 2 Μαΐου 2025, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό θα επισημανθεί κατά την κοινοποίηση της ενσωμάτωσης της νομοθεσίας της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία. Σύμφωνα με ορισμένες αναφορές των μέσων ενημέρωσης, η Πολωνία, η Πορτογαλία και η Ισπανία είχαν δηλώσει ότι προτίθενται να αξιοποιήσουν την ευκαιρία αυτή για να διατηρήσουν τον λύκο σε καθεστώς αυστηρής προστασίας.

Τον Ιούνιο του 2025, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξέδωσε [προδικαστική απόφαση](#) σχετικά με την υπόθεση του Εσθονικού Δικαστηρίου (υπόθεση C-629/23 MTÜ Eesti Suurkiskjad), η οποία θα μπορούσε να προσφέρει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με (1) τη γεωγραφική κλίμακα στην οποία πρέπει να αξιολογείται η ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης και (2) τον ρόλο των κοινωνικοοικονομικών πτυχών στην αξιολόγηση. Το δικαστήριο έκρινε ότι:

(1) Η διατήρηση ενός είδους πρέπει να αξιολογείται πρωτίστως και υποχρεωτικά σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και το είδος πρέπει να είναι σε θέση να εκπληρώνει την οικολογική του λειτουργία εντός της επικράτειάς του. Ωστόσο, διασυννοριακές καταστάσεις στη βιογεωγραφική περιοχή μπορούν να εξεταστούν όταν ο πληθυσμός εκτείνεται πέρα από τα σύνορα.

(2) Οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές απαιτήσεις καθώς και τα περιφερειακά και τοπικά χαρακτηριστικά μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο, αλλά δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για να καθοριστεί ότι ένα είδος έχει επιτύχει ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης.

Η υποβάθμιση του καθεστώτος προστασίας του λύκου θα επηρεάσει τη διαθέσιμη χρηματοδότηση για τη συνύπαρξη ανθρώπου-λύκου;

Θα εξακολουθήσει να είναι δυνατή η διάθεση ευρωπαϊκών κονδυλίων, για παράδειγμα από την Κοινή Αγροτική Πολιτική ή το LIFE κατά την περίοδο 2025-2027, για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων συνύπαρξης. Προτεραιότητα παραμένουν η διατήρηση και η συνύπαρξη, και είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι λύκοι δεν θα εξαλειφθούν και ότι θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την εφαρμογή προληπτικών μέτρων. Το τελευταίο καθίσταται ακόμα πιο επιτακτικό, καθώς ο έλεγχος του πληθυσμού μέσω της θανάτωσης μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να οδηγήσει ακόμη και σε αύξηση των επιθέσεων.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι η υποβάθμιση του καθεστώτος προστασίας του λύκου στην εθνική νομοθεσία μπορεί να έχει επιπτώσεις στη χρηματοδότηση των μέτρων συνύπαρξης σε επίπεδο χώρας, ιδίως όσον αφορά την αποζημίωση πληγέντων κτηνοτρόφων. Για παράδειγμα, στην Κροατία η αλλαγή του καθεστώτος σημαίνει ότι εξετάζεται η μεταφορά του υφιστάμενου συστήματος αποζημίωσης από την αρμοδιότητα και τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, γεγονός που ενδέχεται να περιορίσει τη διαθεσιμότητα των αποζημιώσεων εάν το νέο σύστημα λειτουργήσει διαφορετικά.

Μετά το 2027, θα ισχύσει ο νέος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ (πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο - ΠΔΠ) για την περίοδο 2028-2034. Η πρόταση της Επιτροπής για το νέο ΠΔΠ προβλέπει την ενσωμάτωση του προγράμματος LIFE στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας. Εάν εγκριθεί η πρόταση, αυτό θα σήμαινε την ουσιαστική διακοπή του προγράμματος και, κατά πάσα πιθανότητα, της χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ για μέτρα συνύπαρξης.

Γιατί οι τακτικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 17 της Οδηγίας για τους Οικοτόπους, είναι ακόμη πιο απαραίτητες τώρα που ο λύκος είναι μόνο «προστατευόμενος»;

Οι ποσοτώσεις θήρευσης θα καθοριστούν με βάση την επιθυμητή τιμή αναφοράς, η οποία είναι ο ελάχιστος αριθμός ατόμων που απαιτείται για τη διατήρηση ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης. Η επιθυμητή τιμή αναφοράς καθορίζεται κάθε έξι έτη σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στην Οδηγία για τους Οικοτόπους. Δεδομένου ότι οι πληθυσμοί μπορούν να παρουσιάσουν μεγάλες διακυμάνσεις σε διάστημα έξι ετών, ιδίως εάν επιτρέπεται η θήρευση, συνιστάται η τακτική αναθεώρηση των ποσοτώσεων, ιδανικά σε ετήσια βάση, μέσα από μία διαφανή, τακτική και αυστηρή διαδικασία παρακολούθησης. Επιπλέον, οι ποσοτώσεις θα είναι όπως αναμένεται πολύ χαμηλές, καθώς οι περισσότεροι πληθυσμοί δεν έφτασαν σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης το 2019. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι κρίσιμο να λαμβάνονται υπόψη όλες οι καταγεγραμμένες θανατώσεις (π.χ. λαθροθηρία, τροχαία ατυχήματα) καθώς και ο αριθμός των θηλυκών που σκοτώθηκαν, ώστε οι ποσοτώσεις να αναθεωρούνται σωστά και να διασφαλίζεται ότι ο πληθυσμός δεν θα πέσει κάτω από την επιθυμητή τιμή αναφοράς.

Αν και η ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης ορίζεται σε επίπεδο κράτους μέλους για κάθε πληθυσμό που βρίσκεται στην επικράτειά του, η διασυννοριακή συνεργασία είναι σημαντική και ενθαρρύνεται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οποιαδήποτε διαχειριστική απόφαση σε ένα κράτος μέλος δεν επηρεάζει τον πληθυσμό σε περιφερειακό επίπεδο και στα γειτονικά κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη είχαν προθεσμία έως τις 31 Ιουλίου 2025 για να υποβάλουν εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση και τη διατήρηση των προστατευόμενων ειδών για την περίοδο 2019-2024². Οι σχετικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις θα πρέπει να ελέγξουν τα στοιχεία που υποβλήθηκαν, συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας, προκειμένου να τροφοδοτήσουν μια επικείμενη δημόσια διαβούλευση (προγραμματισμένη για τον Μάιο του 2026) που διοργανώνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), ο οποίος αναλύει τα στοιχεία για να εξαγάγει συμπεράσματα σχετικά με την κατάσταση των ειδών σε περιφερειακό επίπεδο. Είναι σημαντικό να επισημανθούν στον ΕΟΠ τυχόν ανησυχίες σχετικά με αυτά τα δεδομένα (π.χ. μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, ενδείξεις ότι πρόκειται για πολιτική απόφαση, παρερμηνεία επιστημονικών εκθέσεων, απουσία εξέτασης της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των πληθυσμών). Πράγματι, εάν οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις και Φορείς ή οι επιστήμονες δεν κρούσουν τον κώδωνα του κινδύνου, ο ΕΟΠ δεν θα διερευνήσει περαιτέρω ούτε θα αμφισβητήσει τα δεδομένα που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη.

Μπορούν τα κράτη μέλη να διατηρήσουν το καθεστώς αυστηρής προστασίας;

² Τα υποβληθέντα δεδομένα βρίσκονται εδώ: <https://reportnet.europa.eu/public/dataflow/1525>

Είναι δυνατό για οποιοδήποτε κράτος μέλος να διατηρήσει την αυστηρή προστασία του λύκου, σύμφωνα με τους στόχους διατήρησης της Οδηγίας για τους Οικοτόπους. Μέχρι και τις 22 Οκτωβρίου 2025, κανένα κράτος μέλος δεν είχε ενημερώσει επίσημα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρόθεσή του να διατηρήσει τους λύκους υπό αυστηρή προστασία στο έδαφός του. Οι συζητήσεις φαίνεται να είναι σε εξέλιξη σε αρκετά κράτη μέλη. Το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο (Βαλλωνία) και η Πορτογαλία δήλωσαν ότι προτίθενται να διατηρήσουν τον λύκο στο Παράρτημα IV, ενώ η Εσθονία και η Λετονία σκοπεύουν να τον διατηρήσουν στο Παράρτημα V. Δυστυχώς, τα περισσότερα κράτη μέλη, όπως η Αυστρία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και η Σουηδία, σχεδιάζουν να υποβαθμίσουν το καθεστώς προστασίας των λύκων. Αναγνωρίζοντας ότι οι συζητήσεις αυτές είναι ακόμη σε εξέλιξη σε πολλά κράτη μέλη, τα αιτήματα των Περιβαλλοντικών Οργανώσεων αντικατοπτρίζονται στην κοινή επιστολή που είναι διαθέσιμη εδώ.

Τι πρέπει να κάνω αν η κυβέρνησή μου υποβαθμίσει το καθεστώς προστασίας; Τι μπορώ να κάνω για να διατηρηθεί η αυστηρή προστασία;

Πρωτίστως, οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις και Φορείς πρέπει να ελέγξουν και να αξιολογήσουν τα στοιχεία που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούλιο του 2025. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει να ελέγξει δημόσια τα στοιχεία τον Μάιο του 2026. Οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις πρέπει να επισημάνουν ότι, εάν τα στοιχεία των κρατών μελών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι δεν έχει επιτευχθεί ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, το κυνήγι δεν μπορεί να επιτραπεί. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει καμία υποχρέωση να ελέγξει την ακρίβεια των στοιχείων αυτών και θα πραγματοποιήσει σχετική δημόσια διαβούλευση τον Μάιο του 2026. Η Επιτροπή θα αναλύσει τις προτάσεις της διαβούλευσης προκειμένου να βγάλει συμπεράσματα σε περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ως εκ τούτου, οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις πρέπει να είναι έτοιμες να αμφισβητήσουν τα εθνικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης την άνοιξη του 2026.

Η Ομάδα των Ειδικών για τη Διατήρηση των Μεγάλων Σαρκοφάγων της Σύμβασης της Βέρνης μπορεί να επανεξετάσει τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στη Σύμβαση της Βέρνης, παρέχοντας επιπλέον πληροφορίες, αλλά αυτό δεν θα είναι δεσμευτικό για τα κράτη μέλη. Ειδικό από την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για τα Μεγάλα Σαρκοφάγα ανέπτυξαν μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη σχετικά με τον [τρόπο καθορισμού Επιθυμητών Τιμών Αναφοράς για τα μεγάλα σαρκοφάγα στην Ευρώπη](#), ωστόσο τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να χρησιμοποιούν αυτή τη μεθοδολογία. Εάν η αξιολόγηση καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα δεδομένα που υποβλήθηκαν βασίζονται σε λανθασμένες μεθοδολογίες που οδηγούν σε υπερβολικά υψηλές εκτιμήσεις ή υποεκτίμηση των απειλών, η κοινωνία των πολιτών θα πρέπει να αντιδράσει και να καλέσει το κράτος μέλος να διορθώσει τα δεδομένα.

Παράλληλα, η πίεση της κοινής γνώμης μπορεί να επηρεάσει τις αποφάσεις των κρατών μελών να διατηρήσουν ένα αυστηρό καθεστώς προστασίας. Οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις πρέπει να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται και να κινητοποιούν το ευρύ κοινό υπέρ του λύκου.

Είναι επίσης σημαντικό να παρακολουθείται ο τρόπος διεξαγωγής της θήρας και να εντοπίζονται τα προβλήματα (π.χ. έλλειψη κατάλληλης εκπαίδευσης ή δεξιοτήτων των κυνηγών, διαταραχές στις αγέλες, χρήση απαγορευμένων μεθόδων κ.λπ.).

Πώς μπορώ να προσφύγω στα δικαστήρια για να αμφισβητήσω αυτή την απόφαση ή το γεγονός ότι το κράτος μέλος δεν επιτυγχάνει ή δεν διατηρεί ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης;

Η προσφυγή στα δικαστήρια αποτελεί μια πολλά υποσχόμενη οδό για την αμφισβήτηση της υποβάθμισης του καθεστώτος προστασίας του λύκου.

Ορισμένες οργανώσεις έχουν υποβάλει προσφυγές στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), υποστηρίζοντας την ακαταλληλότητα της υποβάθμισης. Η απόφαση του ΔΕΕ σχετικά με το παραδεκτό αυτών των προσφυγών εκκρεμεί και θα παρακολουθήσουμε την εξέλιξη της υπόθεσης. Δεδομένου ότι η Οδηγία δεν επιφέρει άμεσες νομικές επιπτώσεις, πιστεύουμε ότι υπάρχει πιθανότητα αυτές οι προσφυγές να κριθούν απαράδεκτες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αποφασίσαμε να μην διαθέσουμε πόρους για να αμφισβητήσουμε την απόφαση απευθείας ενώπιον του ΔΕΕ.

Αντ' αυτού, πιστεύουμε ότι είναι πιο χρήσιμο για τις Περιβαλλοντικές Οργανώσεις και τους σχετικούς Φορείς να αμφισβητήσουν τη νομοθεσία που ενσωματώνει την υποβάθμιση στο εθνικό επίπεδο. Μια τέτοια ενέργεια μπορεί παράλληλα να στοχεύει τις πολιτικές διαχείρισης του λύκου, όταν αυτές δεν είναι σύμφωνες με τις υποχρεώσεις της Οδηγίας για τους Οικοτόπους όσον αφορά τα προστατευόμενα είδη του παραρτήματος V. Το εθνικό δικαστήριο θα μπορούσε τότε να παραπέμψει το ζήτημα, όταν αφορά νομοθεσία της ΕΕ στο ΔΕΕ. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν έχουν την υποχρέωση να παραπέμψουν το ζήτημα στο ΔΕΕ, εκτός εάν πρόκειται για δικαστήριο τελευταίας προσφυγής, πράγμα που σημαίνει ότι έχουν ήδη αναληφθεί πολλά μέτρα, διαδικασίες και πόροι.

Ελπίζουμε να εκπονήσουμε έναν οδηγό που θα εξηγήει τι πρέπει να λάβουν υπόψη οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις πριν εμπλακούν σε αυτή τη διαδικασία, περιγράφοντας λεπτομερώς τις συνθήκες για κάθε κράτος μέλος ανάλογα με το εθνικό νομικό πλαίσιο. Το δίκτυο Περιβαλλοντικών Οργανώσεων των Βρυξελλών μπορεί επίσης να προσφέρει υποστήριξη παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη και επιχειρήματα σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η νομοθεσία δεν συμμορφώνεται με τις Συνθήκες της ΕΕ ή οι εθνικές πολιτικές διαχείρισης των λύκων δεν συμμορφώνονται με την νομοθεσία της ΕΕ.

Ως πρώτο βήμα, είναι σημαντικό να αξιολογήσετε τη σκοπιμότητα μιας τέτοιας δράσης στη χώρα σας και να επικοινωνήσετε με αντίστοιχες Περιβαλλοντικές Οργανώσεις για να εξετάσετε τις ευκαιρίες συνεργασίας.